

Obrazložitev delovnega osnutka statuta krajevnih skupnosti

Spreminjanje, izboljševanje in dopolnjevanje statuta KS je naša stalna naloga. Na eni strani gre za pozitivne in negativne izkušnje iz prakse, na drugi pa za spreminjanje zakonov, ki urejajo nekatera področja, npr. volitve, sistem družbenega planiranja, združevanje sredstev za potrebe delovnih ljudi in občanov v neposredni povezavi z ozidi, samoupravna organiziranost tudi v odnosu na novi zakon o stanovanjskem gospodarstvu, komunalno gospodarstvo, zvezni in republiški zakon o SLO itd.

Naš delovni osnutek predvideva in omogoča sprejetje statuta vseh novoooblikovanih KS v občini pa tudi dopolnitev statuta vseh dosedanjih KS — razen vaških KS, kar bi veljalo zaradi njihovega specifičnega statusa obravnavati posebej.

Splošne določbe so pri vlogi KS dopolnjene s tako imenovanim subjektivnim dejavnikom ter določene glavne naloge organov samoupravljanja nasproti drugim nosilcem

družbenih funkcij v KS. Poseben poudarek je dan delegatskim razmerjem oziroma družbenopolitičnemu sistemu in ne nazadnje tudi resnični osebnosti in kolektivni odgovornosti pri vodenju v KS.

Temeljne pravice in dolžnosti delovnih ljudi in občanov so dopolnjene glede na pristojnost KS v odnosu do splošnih pravic in dolžnosti ter v odnosu do občinskih samoupravnih interesnih skupnosti druž-

benih dejavnosti in materialne proizvodnje.

Organizacija samoupravnega odločanja delovnih ljudi in občanov ima nekaj novosti. Skupščina KS je osrednji delegatski organ samoupravljanja v KS. Vendar v praksi ugotavljamo, da skupščina KS se ni povsem zaživela, kar je razumeti kot proces pravilnega razumevanja vloge skupščine. V tej zvezi dajemo možnost komisijam skupščine, ki bi kot njena delovna telesa pomagala pri uresničevanju njene funkcije na posameznih področjih delovanja. Predlagamo, da komisija za statut in druge splošne akte, komisija za kadrovske zadeve in odlikovanja ter komisija za volitve postanejo komi-

sije skupščine KS, ki jih tudi imenuje. Če se KS odloči za ta predlog, je potrebno spremeniti v delovnem osnutku vsa določila, ki so jih te komisije obravnavale pri stalnih komisijah sveta skupščine (prej sveta KS). To smo navedli v delovnem osnutku kot »pripombe«. Stvar razprave je tudi komisija za planiranje in razvoj: ali jo velja vključiti med komisije skupščine KS?

Komisijam za statut pri svetih KS priporočamo, da si ogledajo prilogo v 9. številki Občana, kjer je delovna skupina pripravila gradivo za posvete o dograjevanju statuta KS. Ugotoviti bo namreč treba posebne značilnosti vsake KS in to seveda tudi zapisati, ker skupne formule ni in je tudi ne more biti.

Splošna ljudska obramba in družbeno samozasčita sta v delovnem osnutku povsem nanovo zapisani. Obrambne in samozasčitne priprave usmerja skupščina KS, ki imenuje tudi komite za SLO in DS, medtem ko sta CZ in NZ domena sveta skupščine.

Družbenopolitične organizacije in društva niso doživeli večjih sprememb. Verjetno pa bo treba pri posameznih členih IV. poglavja še poudariti vlogo frontne SZDL, hišnega aktivna SZDL, terenskega odbora itd.

Javnosti dela je namenjenih nekaj novosti, enako v zvezi z delovno skupnostjo v KS.

Spremenjene, dopolnjene ali nove statute objavljamo po predhodni verifikaciji v občinski skupščini le na krajevno običajen način. S tem odpade prejšnje določilo, da se statut objavi v glasilu SZDL Naša skupnost, ko to v praksi dostikrat ni mogoče.

Za pripravo osnutkov drugih splošnih aktov KS bo potrebno zadolžiti strokovno službo pri upravnem organu občine ali komisiji pri izvršnem svetu oziroma zboru KS.

LEOPOLD KOS

Stik z delavci, ne le odločanje izza pisalne mize

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tako je izvršni svet lahko vse bolj intenzivno uresničeval svoje pravice in dolžnosti v razmerjih do občinske skupščine.

V kakšnem položaju je gospodarstvo naše občine v tem trenutku?

V prvih treh mesecih letošnjega leta se je stanje bistveno izboljšalo in dosegli smo 12 odstotkov večjo količinsko proizvodnjo kot v istem obdobju lani, k čemur so pripomogle večje zmogljivosti Julona in Izolirke. Vendar pa organizacije združenega dela v industriji pričakujejo že v naslednjih mesecih zastoj v proizvodnji zaradi uveljavitve zakona o deviznem poslovanju, nereseno pa je tudi vprašanje glede razpolaganja z deviznimi sredstvi.

Globalna gibanja pa tudi kažejo, da so se cene surovin in reprodukcijskih materialov povečale bolj kot končnih izdelkov oziroma da organizacijam združenega dela ni uspelo vseh podražitev surovin zajeti v cene izdelkov.

Kakšno pa je stanje našega gospodarstva v primerjavi z mestom kot celoto?

Obseg poslovanja, izražen s celotnim prihodkom, je v občini nekoliko večji kot v Ljubljani, vendar pa porabljenega sredstva v gospodarstvu občine naraščajo hitreje kot v mestu, zaradi česar je porast dohodka v občini tak kot v Ljubljani nasproten, to je 31 odstotkov. Vzrok je v večjem deležu industrije v strukturi gospodarstva; v Mostah znaša ta delež 50, v Ljubljani pa le 38 odstotkov. V industriji pa so se cene surovin in reprodukcijskih materialov, pa tudi stroški energije, bolj povečale kot v drugih dejavnostih. Ti stroški pa predstavljajo okoli 45 odstotkov vseh porabljenih sredstev.

Izvršni svet je tudi ob konkretnih primerih, kot v Izolirki, Totri, Papirnici Večje in Julonu ugotovil, da vladajo na jugoslovanskem trgu velika razhajanja med prodajnimi cenami za iste proizvode, toda od različnih tovarn. Kot se izračunalo, so cene drugih jugoslovanskih proizvajalcev včasih tudi za 60 odstotkov večje od cen, ki jih imajo odobrena naša podjetja. To je tudi eden izmed razlogov, da niste število delovnih organizacij, ki poslujejo z izgubo ali pa na meji rentabilnosti.

V prvem trimesečju letos so se izgube povečale za skoraj trikratno vrednost v primerjavi s istim časom lani. Izredno problematično ocenjujemo izgube v industrijski proizvodnji, zlasti v Julonu in Izolirki, kjer so že preteklo leto končali z izgubo zaradi velike razlike med cenami suro-

vin in pa končnih izdelkov. Tema delovnih organizacijama se pridružuje letos še Perutnina Zalog in Kolinska, tozdr Kemin. Z visoko izgubo pa se pojavljajo tudi vsi tozdr Železniškega gospodarstva.

Do lani je naš izvršni svet štel 11 članov, zdaj pa jih ima 15. Deset njegovih članov opravlja funkcijo profesionalno. Posamezni člani so tudi zadolženi za nekatere nove dejavnosti, zlasti s področja gospodarstva. Kaj je narekovalo to spremembo?

Enoletno delovanje v širšem sestavu je potrdilo uместnost te razširitve, izkušnje pa so terjale še nove spremembe, in sicer: Podpredsednik, ki je doslej odgovarjal za tekočo gospodarsko politiko in za ekonomske odnose, poslej odgovarja za komunalne zadeve, za koordinacijo sisov materialne proizvodnje, kot profesionalni član izvršnega sveta pa tudi za gradnjo soseske Nove Fužine. Prišlo je tudi do prerazporeditve nalog med profesionalnimi in neprofesionalnimi člani izvršnega sveta, kot je primer krajevnih skupnosti. V izvršni svet smo vključili tudi nova področja delovanja, zlasti tista, kjer so se možnosti gospodarjenja bistveno spremenile in terjajo pospešeno ukrepanje. Te pa so: ekonomski odnosi s tujino, izbira ustreznih proizvodnih programov ter usmerjanje investicijske dejavnosti, ki ustreza kriterijem prestrukturiranja gospodarstva, močno kmetijsko zaledje v občini pa je tudi zahtevalo profesionalizacijo na področju kmetijstva.

Prosim vas, da ob koncu kot zanimivost še poveste, kdaj se sestaja izvršni svet?

Izvršni svet zaseda vsak torek. Seje pričnemo ob sedmi uri. S sklepčnostjo nimamo težav. Od aprila 1978 do aprila 1982 je imel izvršni svet 188 sej z 2236 točkami dnevnega reda ali povprečno z 12 točkami na sejo. Seje so v povprečju trajale 4 ure. V novem mandatu od aprila do maja 1982 je izvršni svet imel že 9 sej s 121 točkami dnevnega reda ali s 15 točkami na sejo povprečno, dolžina sej pa se je skrajšala na 3,8 ure.

Pa vendar so seje izvršnega sveta še dokaj dolge.

Vzrok temu zli tiči v dejstvu, da mora izvršni svet, kolikor želi biti pri izvajanju politike ustrezno navzoč v

● Popravek

V prejšnji številki NSK je na 1. strani v 7. vrstici fotovesti iz Zajčje dobave pri dr. Breclju pravilno ime Marjan. Za neljubo napako se opravičuje

Uredništvo

posebni družbenopolitični skupnosti in republiki ter pri tem pomagati kvalitetnemu vključevanju delegacij in delegatov v skupščinski sistem s stališči, obravnavati tudi vsa mestna in republiška gradiva, se nanje odzvati s pripombami, predlogi, opozorili, mnenji, zahtevami. To tudi velja za gradiva in probleme, ki sodijo v pristojnost posameznih upravnih organov in strokovnih služb. Brez temeljite presoje in vključevanja letih na dnevni red uresničevanje funkcije usklajevanja, usmerjanja in nadzorovanja dela upravnih organov ni mogoče.

DARJA JUVAN

● DELEGATSKA POTA

● OBČINSKA STANOVANJSKA SKUPNOST

MESTO JE CELOTA

V prvem in drugem mandatnem obdobju smo v naši občini tako po obsegu kot po materialni vrednosti na stanovanjskem področju dosegli izjemne rezultate. Od leta 1974 do letos smo zgradili približno 6.800 stanovanj, pri čemer niso vštete individualne gradnje, tako da se je stanovanjski sklad povečal za okoli 4500 stanovanj v letu 1974 na 11.000 stanovanj v letošnjem letu. Vrednost tega fonda znaša po revalorizirani vrednosti nad 6 milijard dinarjev; prav tolikšno pa predvidevamo vrednost graditve v teko-

čem srednjeročnem obdobju.

Vendar se srečujemo tudi s problemi. Najprej: ne dosegamo začetnega prehoda na ekonomske stanarine. Preprosto povedano smo v letu 1981 dosegli šele 1,57 odstotka revalorizirane vrednosti, kar pomeni realen padec ekonomskih stanarin in nazadovanje, s čimer smo dosegli le dve tretjini predvidene vrednosti ekonomskih stanarin.

Vsekakor najbolj porazno je stanje na področju najemnin za poslovne prostore, ker ne pokriva niti četrtine vrednosti najemnin iz amortizacije, saj se najemnine niso zviševale po enakem načelu kot stanarine.

Ne gre prezeiti dejstva, da je z velikimi napori in s skupno družbenopolitično akcijo s SZDL zrasel interes stanovalcev za gospodarjenje s stanovanji in se je v preteklih mandatnih obdobjih število stanovanj, kjer so ustanovili hišne svete, podvojilo. Po

novem zakonu o stanovanjskem gospodarstvu iz lanskega leta pa se upočasnjeno ustanavljajo skupnosti stanovalcev. Do danes je 40 odstotkov skupnosti že ustanovljenih, 30 odstotkov pa je tik pred ustanovitvijo in upamo, da bomo do 30. junija, ki je zadnji rok za Ljubljano, akcijo uspešno sklenili. To pa je v tem času tudi najpomembnejša skupna naloga stanovanjske skupnosti in socialistične zveze.

V nova stanovanja se vseljuje veliko naših ljudi, stanarine pa ne pritekajo zadovoljivo, tako da je ogrožen program vzdrževanja, nadomeščanja in modernizacije nekaterih stanovanj, ki so po programu predvidena za večje posege.

Moramo tudi poudariti, da ni možnosti po predvidenem programu odpraviti vse barake v občini — približno 50 jih je, saj predvideni način financiranja, skoraj izključno prek OZD, to

onemogoča.

V naši občini je približno 3.000 etažnih lastnikov, ki so prav tako »problematični« kot drugod v Ljubljani. Problemi nastajajo predvsem zato, ker odnosi med stanovanjsko skupnostjo, skupnostmi stanovalcev in etažnimi lastniki niso urejeni niti za nazaj niti ta hip. Seveda prihaja zato do precejšnjega izpada sredstev za vzdrževanje, upravljanje in funkcioniranje, kar bomo morali rešiti do konca tega leta.

Sicer bomo v občini do konca srednjeročnega obdobja zgradili 3.800 stanovanj v družbeno usmerjeni gradnji po načelu soinvestitorstva, kjer pričakujemo, da naj bi bodoči stanovalci mnogo enakopravneje nastopali kot doslej.

Ob koncu velja poudariti, da so bili doseženi uspehi bolj po obsegu kot po kakovosti. Istočasno pa se moramo zavedati, da je razvoj Ljubljane celovit in enoten, zaradi česar moramo skupaj z drugimi občinami zagotavljati njegov razvoj. Zato mora biti program gradnje enote. Enako velja za prenovu, za nadomeščanje stanovanj, za modernizacijo stanovanjskega fonda, za problem stanarin, najemnin, etažnih lastnikov, solidarnosti in še česa.

SLAVKO DRLJE

● XIV. KONFERENCA DELEGACIJ ZA SKUPŠČINE SISOV

Glasnejši na sejah sisov

Ali prvič opravljate delegatske zadolžitve?

Ne, že drugo mandatno obdobje opravljam dolžnost vodje delegacije sisov za vzgojo in izobraževanje, otroško varstvo in raziskovanje v tozdr Tovarna hranil, hkrati pa tudi hodim na seje sisa za otroško varstvo, katerega problematika me še posebno zanima.

Kakšno je delo delegata?

Delo delegata v sisu za otroško varstvo je izredno zanimivo in pestro, nikakor pa tako zahtevno, kot kdo misli. Gradivo za posamezne seje prihaja redno in dovolj zgodaj za skrbno obdelavo in morebitno oblikovanje stališč, oziroma vprašanj delegatov delovne organizacije. Pomembna pozitivna stran delegatskega sistema je prav gotovo v razglednosti delegatov in seznanjanju z vsemi perečimi problemi, pa tudi s pozitivnimi pridobitvami v otroškem varstvu, ki ne zajema samo problematike vrtcev, pač pa tudi

varsiva v družini, vzgojnih programov za otroke, ki niso vključeni v VVO, pa problematiko letovanja in pomoči socialno ogroženih otrok, rejniških odnosov, zdravniške nege in ne nazadnje tudi kulturno-umetniške vzgoje malčkov. Morda me moti le to, da

sem delegatka v občini Ljubljana Moste-Polje, živim pa v Šiški, toda vsako gradivo vsebuje tudi problematiko drugih občin in seveda obilo podatkov, ki zadevajo mesto v celoti.

Kakšno delo predvidevate v XIV. konferenci v novem mandatnem obdobju?

Vsekakor uspešnejše kot doslej. Od novih delegatov pričakujem več zagnanosti in pripravljenosti za delo in sodelovanje. Delegatsko življenje v naši tovarni mora zaživeti!

Imeli bomo več sestankov, torej več medsebojnih stikov, oblikovali bomo stališča, se seznanjali s problematiko delegatskega sistema in skušali okrepiti delegatsko zavest l.j.d.v. V naslednjem mandatnem obdobju si predvsem želim plodnega sodelovanja z drugimi delegati in samoupravnimi organi.

In da bi bila HP Kolinska glasnejša na sejah občinskih sisov.

M. F.

Iz občin ljubljanske regije

V občini Vič-Rudnik se gozdovi razprostirajo na 27.000 hektarjih, kar je polovica celotne površine občine. Medtem ko so z letnim prispekom v družbenih gozdovih popolnoma izpolnili načrte in je letni prirastek lesa večji od posekanih količin za okoli 22.000 kubičnih metrov, dosega posek v zasebnem sektorju le polovico načrtovanih letnih količin. Zakon o kmetijskih zemljiščih je pri gospodarjenju z gozdovi dosegel v praksi prav nasprotni učinek od pričakovanega. Zavojlo členu, po katerem ima lahko občan, ki nima statusa kmeta, le pol

hektarja gozda, je prišlo do še večjega drobljenja gozdnih površin v zasebni lasti. V občini je kar 79 % vseh gozdnih površin v zasebni lasti okoli 4600 lastnikov. Gozdarji so doslej — zatrjujejo pa, da tudi poslej ne bo drugače — zgradili številne gozdne poti in vleke, tako da imajo sedaj v občini okoli 25 metrov gozdnih cest na hektar v družbenem sektorju in 15 metrov cest na hektar v zasebnih gozdovih. Ocenjujejo tudi, da imajo v tej občini za okoli 950 hektarjev zaraščenih nekdanjih obdelovalnih kmetijskih zemljišč in pašnikov.

Slavko Drlje, predsednik skupščine občinske stanovanjske skupnosti

Rudi Verčič, predsednik zbora uporabnikov občinske stanovanjske skupnosti

Niko Burnik, predsednik zbora izvajalcev občinske stanovanjske skupnosti

Naša sobesednica Tatjana Požun, predsednica XIV. konference delegacij za skupščine sisov